

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ:	RDG59M0009
ชื่อโครงการ:	โครงการแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่กลอง อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะที่ 2
ชื่อนักวิจัย:	ชุตินภา ดวงมรกต และคณะ ¹ ¹ ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลอง
email address:	ไม่มี
ระยะเวลาโครงการ:	1 กุมภาพันธ์ 2559 – 30 กันยายน 2562

โครงการแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่กลอง อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะที่ 2 ดำเนินงานต่อเนื่องมาจากโครงการแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่กลอง อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม (1 กันยายน 2555 – 31 มีนาคม 2558) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา บริบทชุมชน วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในชุมชนตำบลแม่กลองจากอดีตถึงปัจจุบัน กระบวนการดำเนินงานที่ผ่านมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลอง ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ เพื่อค้นหาแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลอง และพัฒนาสู่แผนปฏิบัติการให้เกิดรูปธรรม การสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนในระยะที่ 2 โดยมุ่งเน้นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เวทีสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ การประชุมทวิภาคี การพัฒนาศักยภาพทวิภาคีให้มีการใช้เครื่องมือการศึกษาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม การเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยและเงื่อนไขในการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลอง การจัดตั้งที่ทำการกองทุนย่อยในระดับชุมชน การสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชน การประชาสัมพันธ์ และจัดเวทีกำหนดรูปแบบการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน และสรุปบทเรียนการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อนำมาสร้างการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลอง ร่วมกันทั้ง 14 ชุมชน

จากการนำแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลองในระยะที่ 1 ทั้ง 4 ด้านหลัก คือ 1) การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการกองทุน 3) การวางโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการให้แต่ละชุมชนเข้าถึงกองทุน และ 4) การประชาสัมพันธ์กองทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และผลการดำเนินงานของกองทุน มาจัดกระบวนการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องในการทำงานวิจัยระยะที่ 2 จนทำให้สมาชิกในชุมชนเข้าถึงสวัสดิการจากเดิมมีสมาชิก 589 คน มีเงินสมทบ จำนวน 84,450 บาท ปัจจุบันกลุ่มกองทุนสวัสดิการตำบลแม่กลองมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 2,977 คน แบ่งเป็นเด็กและเยาวชนจำนวน 467 คน บุคคลทั่วไป 1,193 คน ผู้สูงอายุ 1,317 คน และมีเงินสมทบ จำนวนรวม 2,875,346 บาท ยอดเงินจัดสวัสดิการทั้ง 4 ด้านรวม 1,510,600 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557) และระยะที่ 2 มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 4,470 คน แบ่งเป็นเด็กและเยาวชน 611 คน วัยทำงาน 2,384 คน ผู้สูงอายุ 1,475 คน และมีเงินในกองทุนรวม 4,002,582 บาท และจัดสวัสดิการทั้ง 4 ด้านไปแล้วจำนวน 3,824,600 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)

ดังนั้นแนวทางการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลองต้องดำเนินงานควบคู่กันไปทั้ง 4 ด้าน โดยการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคณะกรรมการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 41.38 จากคณะกรรมการทั้งหมด สามารถจัดทำระบบบัญชี – การเงินที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ การจัดการระบบการส่งเงินของแต่ละศูนย์ย่อยมายังศูนย์กลาง และการเรียนรู้ผ่านการประชุมในเวทีอย่างสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับ 13 ชุมชนได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 68.97 **การใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการกองทุน** มีการเก็บรวบรวมสมาชิกช่วงอายุเด็กและเยาวชน ผู้ใหญ่ และสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจจัดสวัสดิการตามความต้องการของสมาชิกทุกช่วงวัย การกระจายข้อมูลสมาชิกในระดับศูนย์ย่อยเพื่อดึงสมาชิกกลุ่มเด็กและเยาวชนเข้ามาเพิ่มขึ้น และจัดทำข้อมูลเป็นระบบไฟล์ ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ การวางโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการให้แต่ละชุมชนเข้าถึงกองทุนโดยการจัดตั้งที่ทำการกองทุนฯ **ดูแลสมาชิกในระดับชุมชน** รวม 10 แห่ง จาก 13 ชุมชน ที่มีระบบการดำเนินงานเหมือนกับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลองส่วนกลาง มีการสื่อสารข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน สมาชิกสามารถสอบถามและเรียนรู้รายละเอียดได้อย่างตรงประเด็นกับแกนนำทุกชุมชน และการประชาสัมพันธ์กองทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และผลการดำเนินงานของกองทุน ทั้งการจัดเวทีพูดคุยและใช้ป้ายไว้นิลติดในที่ทำการของแต่ละศูนย์ย่อย การใช้ไลน์กลุ่มนำเสนอผลการดำเนินงานของกองทุนในกลุ่มคณะกรรมการ ซึ่งต้องมีการสร้างการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่กลองจากรุ่นสู่รุ่นทุก 2 ปี

คำหลัก : การสร้างความเข้มแข็ง, กองทุนสวัสดิการชุมชน